

Kuidas haarata noori maaettevõtjaid ühistusse?

KERLI ATS

Luigevesi Agro OÜ juhatuse liige

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa Investeeringud
maapiirkondadesse

Millega me tegeleme?

Ettevõtte tutvustus

- Kasvatame Pärnumaal Saarde vallas puhtatõulisi Aberdiin-anguse veiseid
- Karjas on 40 looma, millest põhikarja ammesid 18
- Mahetootja
- Maakasutus kokku 125 ha, sh 50 ha Pärnu linnas asuvad rannaniidud
- Pereettevõte, kuhu panustavad tööga lisaks isa Vello, Eesti Maaülikoolis loomakasvatust õppiv õde Anna-Liisa, 89 aastane vanaema Helle-Johanna ja ema Anne

Ühistuline kuuluvus

- Põllumajandusvaldkond: Olen seotud läbi Eesti Lihaveisekasvatajate Seltsi ETKÜ-ga
- Mitte põllumajandus valdkonnaga seotud ühistute liige: Luigeveski Agro OÜ on Kindlustusühistu ÜKS liige ning Kerli Ats on Energiaühistu liige

Miks ühistu?

Mis motiveeris mind ühistusse astuma?

Mis võiks motiveerida noori ühistuga liituma?

Ühistud on **inimkesksed ettevõtted**, mida omavad, kontrollivad ja juhivad nende liikmed, et realiseerida oma ühiseid majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi vajadusi ja püüdlusi.

Ühistud võimaldavad inimestel oma majanduslikku tulevikku kontrollida ja kuna **need ei kuulu aktsionäridele**, jäävad nende tegevusest saadavad majanduslikud ja sotsiaalsed kasud kogukondadesse, kus nad on asutatud. Tekkinud kasum kas reinvesteeritakse ettevõttesse või tagastatakse liikmetele.

(Allikas: ICA)

Olen väga suur ühistegevuse
fänn. Ma usun väga, et Eesti
põllumajanduse ja väiketalude
jätkusuutlikkuse tagajateks on
just hästi töötavad ühistud.

**Miks on ühistegevus
üldse oluline?**

Ühistegevus on oluline, kuna...

Eesti põllumajandustootjad on reeglina väikesed;

Eesti põllumajandusstruktuuris on meil nii väga suuri põllumajandusettevõtjaid, kui ka palju väikeseid. Noored alustavad põllumajandustootajaid võib üldjuhul liigitada pigem väikesemate tootjate alla.

Majanduslik jätkusuutlikkus

Põllumajandustootmise mahuefekt toodangu müümisel, toodangu väärimisel ja sisendite ostmisel;

Ühiste kogemuse ja *know-how* vahendamine;

Väga oluline roll arengueelduste loomisel.

Noored ja ühistud

Mida noored ootavad ja vajavad?

Ühistute kuvand ja
puudulikud teadmised
ühistu ärimudelist

Negatiivsed näited
ühistegevusest (lisaks
põllumajanduses ka väljapoolt
sektorit) ja lisaks vähesed
teadmised ühistulisest
ärimudelist.

Kommunikatsioon
ühistus?!

Kommunikatsioon ja sisuline
liikmete kaasamine.

Sisseelamisprogramm
uutele/noortele
liikmetele

Uued tulijad vajavad tuge
sisseelamiseks. Noored
hindavad nn „vanade olijate“
know-how'd

Noorte digivõimekus on hea

- Noorte digivõimekust tuleks kasutada ühistu arendamisel ja noorte kaasamisel;
- Nendel on potentsiaal võtta digitaalsest rakendustest maksimumi;
- Tänaused lahendused ei vasta noorte ootustele?!

E-post versus iseteenindusportaal?

- Vana hea e-post! Aga täna on niiiii palju teisi võimalusi eduka kommunikatsiooni juhtimiseks.
- Eelarvelised vahendid IT lahenduste väljatöötamiseks

Kui oluline roll on ühistu tehnoloogilisel tasemel, nt iseteenindusplatvormi olemasolul?

Selline platvorm aitab kaasa kaasatuse ja meeskonnatunde tekitamisele. Ühistu liikmed tunnevad, et nad mingi organisatsiooni osa, mitte vaid mingi adressaat e-posti listis.

Kuidas motiveerida noori ühistutega liituma?

- Ühistulise ärimudeli sisuline tutvustamine noortalunikele;
- Mentorlus;
- Madalam liitumistasu;
- Kaasata noori rohkem juhtorganitesse;

Ühistud tuleb brändida noortalunike kõnetavaks

Sotsiaalmeedia ja info ajastul on bränd tugev valuuta. Ühistutega seotud negatiivsed kuvandid tõrjuvad noori eemale. Tuleb panustada ühistute kaubamärgi loomisesse, mis kõnetaks noori põllumajandustootjaid. Lisaks tuleb parandada põllumajandust puudutavat keelt, kasutatavaid kujundeid ja kasutama olemasolevaid eeskujusid, kes noori mõjutavad.

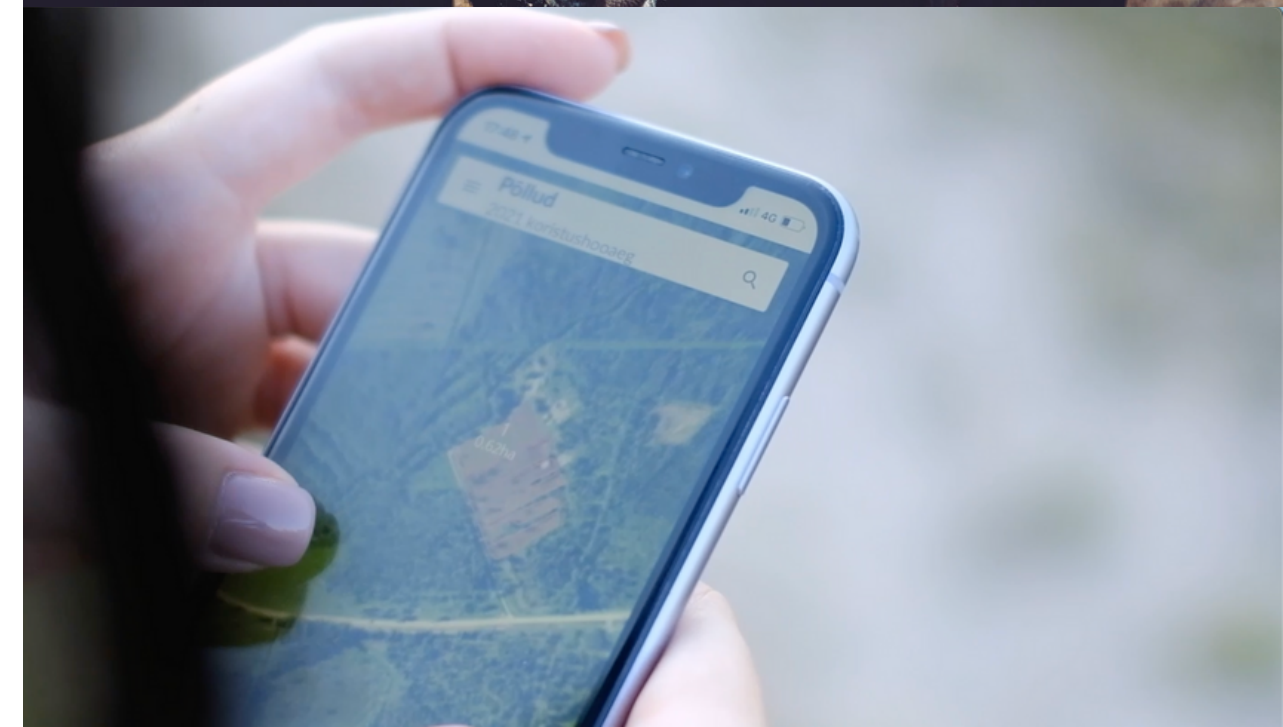
**Kui aktiivne peaks ühistu
olema rohepöörde
elluviimisel ning
kliimamuutustega
kohanemisel?**

Oskus kohaneda kliimamuutustega on vajalik juhtimisstrateegia

Ühistegevus saab panustada eesmärkide saavutamisse.

- Ettevõttepõhiselt rakendada keskkonnasäästvaid praktikaid;
- (Uued) Teadmised, tehnoloogia ja innovatsioon;
- Riskide juhtimine;

Naised ühistute juhatustes ja nõukoguds

Kas see on üldse oluline teema?
Mina arvan, et ON

- Kompetents;
- Organisatsiooni kultuur;

Siiski ma ei usu, et me peaks kaasama naisi selle pärast, et nad on naised, vaid me peame kaasama naisjuhti, sest meie naisjuhid põllumajandussektoris on väga kompetentsed, motiveeritud ja teevad oma tööd edukalt.

**Kuidas esindusorganisatsioon
saab toetada ühistulist
ettevõtlusvormi põllumajanduses?**

Esindusorganisatsioon saab...

- Panustada soodsa ettevõtluskeskkonna loomisesse - olla sotsiaalpartner valitsusele ja ministeeriumile, aitamaks välja töötada asjakohaseid regulatiivseid ja õiguslike raamistikke. Mõjutada poliitikat ja otsustusprotsessi;
- Osaleda poliitilistes dialoogi protsessides, et toetada liikmete vajadusi, muutes nn "häälde kuuldavaks" nii riiklikul kui ka kohalikul tasandil (KOV ja kohalikud liidud);
- Põllumajandustootjate, sealhulgas nende tehniliste, juhtimisalaste, organisatsiooniliste ja turundusalaste oskuste arendamise hõlbustamine, samuti nende võime integreeruda väärtusahelatesse ja võrgustikesse
- Jagada teadmisi väljaannete, koolituste, konverentside, infotundide ja heade praktikate näitel;

Esindusorganisatsiooni kõige olulisem roll on olla nn “usaldusisik” ja toetav üksus.

Veel mõned mõtted...

- Talude, mitmesuguste organisatsioonide innovatsiooni arendamine.
- Vaatamata kaasaegsete põllumajandustootjate ja erinevate organisatsioonide kiirele arengule on oluline, et traditsioonilised põllumajandustootjad osaleksid tõhusalt kaasaegses põllumajanduses.
- Põllumajandustootjad tegutsevad kollektiivselt ühistu kaudu, mis määrab põllumajandustootjate ühistute keskse positsiooni põllumajandusorganisatsiooni süsteemis.

Tänaan kuulamast!

info@luigeveski.ee

[@luigeveskiagro](#)